

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător – V. Hadîrca
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

DECIZIE

21 martie 2018

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecător Svetlana Filincova,
Judecători – Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Durbala Ivan împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, prin care a fost restituit apelul lui Durbala Ivan împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 iulie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Durbala Ivan către Colac (Calmațui) Tatiana, intervenienți accesorii Băieș Tamara, Durbală Alexei, Durbală Mihail, Durbală Andrei, Colac Stepanida, Gluhu Ana și notarul public Patlavschi Ana, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea dreptului la moștenire, anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar, determinarea cotelor-părți și recunoașterea dreptului de proprietate, împărțirea averii succesoriale,

c o n s t a t ă :

La 02.11.2016, Durbala Ivan a depus cerere de chemare în judecată către Colac (Calmațui) Tatiana, intervenienți accesorii Băieș Tamara, Durbală Alexei, Durbală Mihail, Durbală Andrei, Colac Stepanida, Gluhu Ana și notarul public Patlavschi Ana, prin care a solicitat constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea dreptului la moștenire, anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar, determinarea cotelor-părți și recunoașterea dreptului de proprietate, împărțirea averii succesoriale.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 iulie 2017, s-a respins acțiunea înaintată de Durbala Ivan către Colac (Calmațui) Tatiana, intervenienți accesorii Băieș Tamara, Durbală Alexei, Durbală Mihail, Durbală

Andrei, Colac Stepanida, Gluhu Ana și notarul public Patlavschi Ana, privind constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea dreptului la moștenire, anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar, determinarea cotelor-părți și recunoașterea dreptului de proprietate, împărțirea averii succesoriale.

La 07.08.2017, Durbala Ivan a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel a lui Durbala Ivan și i s-a comunicat acestuia despre necesitatea prezentării apelului motivat și confirmării achitării taxei de stat în mărime de 150 de lei, până la ședința de judecată care va avea loc la data de 20 decembrie 2017, orele 11.00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, a fost dispusă restituirea cererii de apel depusă de Durbala Ivan, ca netimbrată și nemotivată.

La 22.01.2018, Durbala Ivan a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru a se da curs cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că despre existența încheierii de a nu da curs apelului din 08 noiembrie 2017 a aflat abia la 18 decembrie 2017 și în legătură cu agravarea unei boli cronice a înaintat instanței de apel o cerere, prin care a solicitat amânarea examinării cauzei pentru o altă dată. Cu toate acestea, instanța de apel a dispus restituirea cererii de apel.

Instanța de recurs constată că despre încheierea instanței de apel din data de 20.12.2017 recurentul a aflat la 16.01.2018 (f. d. 138). Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 425 CPC, consideră recursul depus la data de 22.01.2018 în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Durbala Ivan întemeiat și care necesită a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

În speță, se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, a fost dispusă restituirea cererii de apel depusă de Durbala Ivan din considerentul că ultimul nu a înlăturat neajunsurile la depunerea cererii de apel indicate în încheierea instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, pronunțată la 08 noiembrie 2017.

Totodată, Colegiul constată că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 08 noiembrie 2017 (f. d. 122), apelantul-recurent a fost prezent în

ședința de judecată a instanței de apel, însă în cererea de recurs recurentul Durbala Ivan susține că despre încheierea instanței de a nu da curs cererii de apel a aflat abia la 18 decembrie 2017.

În același timp, după cum rezultă din înscrisul (f. d. 126, 127), corespondența poștală pe numele lui Durbală Ivan, în care instanța de apel a expediat acestuia copia încheierii din 08 noiembrie 2017 pentru cunoștință, a fost restituită de către factorul poștal în adresa instanței de apel cu mențiunea „nereclamat”.

La fel, actele dosarului atestă că apelantul-recurent invocând starea de boală, la 18.12.2017, a solicitat instanței de apel amânarea ședinței de judecată din 20 decembrie 2017 pentru o altă dată (f. d. 130).

Prin urmare, din procesul-verbal al ședinței de judecată din 20 decembrie 2017 reiese că apelantul Durbala Ivan a fost prezent în ședința de judecată, iar în textul încheierii din această dată este indicat că, apelantul Durbală Ivan fiind înștiințat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, nu s-a prezentat, însă a depus o cerere de amânare a examinării cauzei, pe motiv de boală.

În lumina circumstanțelor de fapt constatate și expuse *supra*, Colegiul conchide că atât procesul-verbal al ședinței de judecată, cât și încheierea instanței de apel din 20 decembrie 2017 nu conține o concluzie bazată pe analiza și cercetarea temeiniciei sau netemeiniciei cererii apelantului-recurent, prin care ultimul a solicitat amânarea ședinței de judecată, or, instanța de apel avea obligația prin prisma art. 380, 48, 203 Codul de procedură civilă să soluționeze cererile și demersurilor participanților la proces.

Astfel, neconformarea instanței de apel întru totul cerințelor legale, nu permite instanței de recurs să dea o apreciere faptului dacă soluția instanței de apel de a restitui cererea de apel a apelantului-recurent, pe motiv că acesta nu a înlăturat neajunsurile la depunerea apelului, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Respectiv, situația dată conduce la crearea unor incertitudini în vederea determinării faptului dacă apelantului-recurent i-a fost comunicată, în modul stabilit de lege, încheierea instanței de apel din 08 noiembrie 2017, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel și dacă acesta a omis justificat sau nejustificat să înlătore neajunsurile la depunerea cererii de apel, indicate în încheierea respectivă. La fel, incertitudinile create nu permit de a stabili exact faptul cunoașterii sau necunoașterii de către apelantul-recurent despre existența actului judecătoresc în care instanța de apel nu a dat curs cererii de apel, ori în speță sunt prezente informații contradictorii în ceea ce privește participarea sau neparticiparea apelantului-recurent în ședința de judecată a instanței de apel.

Realmente, această situație indică nemijlocit la faptul că instanța de apel a examinat cauza cu încălcarea normelor de drept procedural și este de natură să genereze încălcarea dreptului persoanei la o cale de atac pe motive vulnerabile.

Conform art. 20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Or, restituirea cererii de apel, în condiții dubioase, încalcă dreptul apelantului-recurent la un proces echitabil garantat de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017 și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Durbala Ivan.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Durbala Ivan către Colac (Calmațui) Tatiana, intervenienți accesorii Băieș Tamara, Durbală Alexei, Durbală Mihail, Durbală Andrei, Colac Stepanida, Gluhu Ana și notarul public Patlavschi Ana, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea dreptului la moștenire, anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar, determinarea cotelor-părți și recunoașterea dreptului de proprietate, împărțirea averii succesoriale, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu